

Як сказати українською "исподстишка" і "несосстыковочка": відповідь мовознавиці

Богдан Фролов, Альона Уткіна

14:18, 26.04.26

  4 хв.

Переклад російських слів часто викликає труднощі, оскільки не всі вони мають прямих відповідників в українській мові.

Як же сказати? / колаж УНІАН, фото ріхабай.com

Деякі слова з російської мови не мають точних українських відповідників і вимагають не буквального перекладу, а смислового підбору залежно від контексту. Кандидат філологічних наук, асистент кафедри української філології для іноземних громадян Олександра Касьянова розповіла УНІАН, як правильно передати значення "исподстишка" та "несосстыковка" українською, а також пояснила різницю між кальками та природними українськими варіантами.

Що таке "исподтишка"? Як сказати українською і які синоніми є?

Викладач підкреслила, що попри те, що обидві мови: і російська, і українська належать до східнослов'янської групи разом із білоруською, українська має менше спільних рис із російською, ніж навіть білоруська. Зокрема ці слова добре ілюструють цю відмінність. Так "исподтишка" в російській мові означає діяти приховано, непомітно, потай від інших.

ВІДЕО ДНЯ

"В українській мові цей прислівник ми будемо перекладати такими словами як крадькома, тишком-нишком або ж якимись описовими зворотами, залежно від контексту, тому що будь-яке слово воно набуває значення в певному реченні", - пояснила мовознавиця.

Наприклад:

- "І що я людям заподіяла? Сиджу собі в хаті тишком-нишком та богу молюся" – Іван Нечуй-Левицький.
- Вона кинула на нього короткий погляд і крадькома усміхнулась" - Михайло Коцюбинський.
- "Він потайки, верхами та відлюдними стежками, вернув до села" - Іван Франко.

Водночас у російській мові "исподтишка" має виразно негативний відтінок - це радше про підступну, приховану дію з поганим наміром. А ось в українській мові воно звучить м'якше. Наприклад, "тишком-нишком" часто трапляється навіть у казках й не несе такого негативного забарвлення.

Якщо ж потрібно передати більш негативний відтінок, в українській мові це можна зробити через контекст або інші слова й вирази. Наприклад, такі конструкції як: "робити капость", "підступити",

"шпигувати", "говорити/діяти за спиною", залежно від ситуації.

"Загалом українській мові менш притаманні різко негативні конотації у подібних випадках. Навіть у Гімні України, ворогів називають "воріженьки" – у зменшено-пестливій формі", - додала Касьянова.

Що таке "несостыковочка"? Як сказати українською і які синоніми є?

Якщо для слова "исподтишка" ще можна підібрати українські відповідники, то з "несостыковка" ситуація інша, каже мовознавиця. Воно не має прямого питомого українського відповідника і часто переходить у наше мовлення як калькована форма.

"У розмовній мові можна почути "нестиковка" чи "нестиківка", але це калька з російської мови. Тобто це росіянізм, який ми хочемо перекласти, але в нас немає такого відповідника в українській мові. У нас це означає невідповідність чомусь, комусь, розбіжність, суперечність. У більш образному варіанті можна сказати "не в'яжеться", коли щось логічно не поєднується або не узгоджується між собою", - пояснила філолог.

Вона також додала, що залежно від контексту це слово можна передати по-різному. Якщо йдеться про офіційно-ділову сферу, то замість "нестиковка" вживають такі українські відповідники як "розбіжність поглядів", "суперечність думок", "невідповідність ідеї" або "непогодженість із керівництвом".

І також, наприклад, коли керівник переглядає проєкт і бачить недоліки, він може сказати неформально: "щось тут не в'яжеться", тобто є незрозумілі або нелогічні моменти.

Також інколи використовують фразеологізм "кінці з кінцями не сходяться", але це вже більш розмовний варіант, який рідше застосовується в офіційно-діловому мовленні.

ДОВІДКА

Олександра Касьянова

Кандидат філологічних наук,
асистент кафедри української
філології для іноземних

громадян

Олександра Андріївна Касьянова — кандидат філологічних наук, асистент кафедри української філології для іноземних громадян ННІ філології КНУ імені Тараса Шевченка.

Спеціалізується на експериментальній фонетиці, орфоєпії та мові медіа, є координатором відділу зв'язків із громадськістю інституту та гарантом освітньої програми для іноземних студентів.

Працює також у Київській Малій академії наук учнівської молоді у відділенні української філології.

Вас також можуть зацікавити новини:

- [Як гарантовано обміняти старі долари: юрист поділилася способом без обмінників](#)
- [У травні деякі студенти можуть втратити відстрочку: що робити випускникам в Україні](#)
- [Українцям можуть не зарахувати радянський стаж для пенсії: десятки років "згорять"](#)

ДОПОМОЖІТЬ ПРОЄКТУ

ПІДТРИМАЙТЕ НАС

Читати УНІАН в Telegram

Читати УНІАН в

Facebook

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

Війна в Україні · Кого призиватимуть з 1 травня · Наталія Мосейчук + ·

Мобілізація з інвалідністю з травня 2026

Новини України · Новини Харкова · Новини Львова · Новини Києва ·

Пенсії по інвалідності 3 групи · Новини Одеси · Новини Дніпра

Новини економіки · Курс долара · Курс євро · Курс валют ·

Як оскаржити неправильне нарахування пенсії ·

Скільки коштує докупити стаж у 2026 році · Тарифи на газ ·

Доплата до пенсії одиноким пенсіонерам після 80 років ·

Мінімальна зарплата і прожитковий мінімум 2026 · Укрзалізниця ·

Доплата за стаж у 2026 році · Біткоіни-курс ·

Субсидія на неопалювальний сезон 2026 · Кому відмінять пенсії по інвалідності ·

Тарифи на електроенергію · Доплата до пенсії багатодітним матерям ·

Кому не зарахують радянський трудовий стаж для пенсії

Прогноз погоди · Погода на тиждень · Погода на місяць · Синоптик ·

Магнітні бурі · Погода Київ · Погода на завтра

Гороскоп · Гороскоп на тиждень · Гороскоп на сьогодні · Гороскоп на завтра

Лайфхаки · Як засолити сало в банці сухим способом · Як прогнати павуків з дому ·

Як зберігати лимони, щоб місяць були свіжими ·

Чим залатати пошкоджену емаль на посуді · Як і де краще зберігати мед вдома ·

Як довго можна зберігати відкритий майонез · Як відмити духовку від жиру

Яке сьогодні свято · Коли Літній Миколай 2026 за новим стилем ·

Церковний календар на травень 2026 за новим і старим стилем

Lite · Рецепт · Стосунки · Зірки · Холостяк 2025 · Лайфхаки · Кіно · Moda ·

Астрологія · Магнітні бурі · Свята

Сад-город · Що садити у кінці квітня і травні ·

Е НАС

І
:вої розмови з
іав, що

завшами:

:ив "війну"
видавцям книг,

ає масштаб
и у Перській

омада: ваш
їлять

Реклама

[Як правильно доглядати за редисом](#) · [Коли садити картоплю у 2026 році](#) ·

[Чим полоти бур'яни вздовж паркану](#) · [Що робити, якщо жовтіють листя цибулі](#) ·

[Чим підгодувати смородину після цвітіння](#) ·

[На що звернути увагу при догляді за полуницею](#) · [Після чого саджати картоплю](#) ·

[Які рослини-компаньйони підвищують врожайність перцю](#)

Рецепти · [Деруни без яєць](#) · [Йогуртовий торт з полуницею](#)

 App Store

 Google Play

я в ці місяці,
ужбі

йського

[Правила користування сайтом](#) · [Політика конфіденційності](#) · [Про нас](#) · [Редакційна політика соцмережах](#)

зм може
ець Пентагону

18:54 [Ізраїль зібрався збивати балістичні ракети лазерами: експерти вказали на проблему](#)

18:20 [Чи буде припинення вогню поблизу ЗАЕС: у МАГАТЕ відповіли](#)

18:17 [Ванни і душові кабінки підуть в минуле: новий формат набирає популярності](#)

18:15 [Що можна придбати за 1 мільйон доларів на ринку нерухомості в різних країнах світу](#)

18:10 [27 квітня: церковне свято сьогодні, чим за прикметами небезпечний цей день](#)

18:08 [На п'ятому році війни санкції "наздогнали" економіку Путіна та посилили виклики, – Forbes](#)

18:06 [Йогуртовий торт "Полуничний поцілунок": без випічки та без шкоди для фігури](#)

18:00 [Гороскоп на 27 квітня за картами Таро: Терезам - пауза, Водоліям - кохання](#)

17:53 [**оновлено** 45-річна Соломія Вітвіцька оголосила про вагітність \(відео\)](#)

17:29 [Комбриг розповів, наскільки Сирський і Паліса відкриті до спілкування із командирами](#)

17:26 [Мова розкриває інтелект: названо 7 фраз, які часто вживають люди з низьким IQ](#)

17:16 [Індичка проти курки: експерти відповіли, в якому м'ясі більше білка](#)

17:00 [Природа в Зоні ЧАЕС не така, як має бути, – ВВС](#)

17:00 [Гороскоп на 27 квітня: Левам -](#)

увага, дівам – активний день

16:51 Зеленський планує обговорити мирну деокупацію Запорізької АЕС з головою МАГАТЕ

16:44 Росіяни активізували наступальні дії по всій лінії фронту, – Сирський

16:40 "Сім днів взагалі не спав": боєць розповів про свою найскладнішу операцію на Донеччині

Реклама

16:37 Фрегат НАТО змогли таємно відстежити за допомогою листівки та пристрою за 5 євро

16:35 **оновлено** У Харкові блекаут через негоду

16:25 Лисиці проникли на сонячну електростанцію, і сталося дещо несподіване

16:11 Гендиректор Ford обрав китайський електромобіль замість Tesla, і ось чому

16:00 Яку роль ви відіграєте у вашій родині: оберіть справжню сім'ю та дізнайтеся відповідь

15:56 Цитата Ейнштейна про велосипед має інший сенс, ніж всі думали: що вона означає насправді

15:44 СБУ уразила в Криму три російські військові кораблі та винищувач (фото)

15:42 Україна тихцем перебирає на себе роль, яку США мали у світі, - The New York Times

15:33 "Не скінчиться нічим хорошим": Лавров обурився заявою Зеленського щодо захисту Європи

15:24 Шмигаль розповів, як знизити ціни на дизель в Україні: цьому сприятиме "Дружба"

15:21 Цей вид м'яса є одним із найкращих джерел білка, але люди годують ним собак

15:00 Тарас Шевченко: як писати про війну

15:08 Трьох дієтологів запитали, який горіх найкорисніший: усі вони дали одну відповідь

15:06 Українські дрони знищили понад половину резервуарів на НПЗ в Туапсе, - супутникові знімки

14:49 Стрільянина в США: нападник назвав свій мотив, - ЗМІ

14:41 "Ворог чинить опір": у ДШВ розповіли про ситуацію на двох ключових напрямках

14:26 Чи потепліє в Україні наступного тижня: синоптикиня дала прогноз

14:18 В Італії напали на активістів з українськими прапорами

14:18 **УНІАН** Як сказати українською "исподстишка" і "несосстыковочка": відповідь мовознавиці

14:14 Тополя зізнався, чи готовий до нових стосунків після розлучення

14:11 Як ідеально замаринувати огірки: експерти розкрили простий рецепт із освіжаючим смаком

Реклама

14:03 РФ намагалася бити по великих мостах в Україні: Зеленський пояснив збільшення таких атак

14:00 Україні вдалося те, що не змогли французи: експерт про озброєння Ан-28 перехоплювачами

14:00 Газон буде як на футбольному полі: як правильно його висівати без котка та прополювання

13:46 Чому війна в Україні не закінчиться скоро: захисник назвав головні фактори

13:46 "Росія – це невід’ємна частина Європи": у Кремлі зробили несподівану заяву

13:25 Зірка "Довбуша" емоційно висловився про своє бронювання: "Не маю підвести"

13:23 Китай будує в океані плавучий острів вагою 78 тисяч тонн: для чого він потрібен

13:18 Експерти радять завжди тримати винний корок у кошику з фруктами: чому це важливо

13:09 У Росії зростають похмурі настрої: вони більше не вірять у швидку перемогу, – WP

13:06 Готувати чи викинути: скільки насправді зберігається фарш у вашому холодильнику

13:06 Вчені розкололи камінь віком 445 мільйонів років і виявили там дещо неймовірне

12:49 Сили оборони уразили один із найбільших НПЗ Росії: деталі від Генштабу

12:39 Новий етап війни в Україні: наземні роботи замінюють піхоту на фронті, – The Independent

12:35 "Такі гарні": Джамала замилювала мережу кадрами з чоловіком (відео)

12:30 **УНІАН** Ось чому православні хрестяться справа наліво: звідки взялася ця традиція і як правильно

12:21 Росіяни атакують на кількох напрямках: в ISW розповіли про нові тактики і підходи

12:16 Вчені розкрили походження українців: що приховує аналіз ДНК наших предків

12:04 Українцям можуть не зарахувати радянський стаж для пенсії: десятки років "згорять"

12:00 Ніколас Карма переніс серйозну операцію та розповів про свій стан

12:00 Мити вуличні стіни за допомогою

12:00 мити духовку содою та оцтом – це вже минуле: один засіб розчиняє жир за лічені секунди

Реклама

11:59 У Швейцарії археологи виявили римський хліб, якому 2000 років: як йому вдалося зберегтися

11:50 У Малі збили російський військовий гелікоптер (відео)

11:45 Терехов до 40-х роковин аварії на ЧАЕС: Життя людини має бути першим пріоритетом

11:28 Треба перемістити 2 сірники, і рівняння стане правильним: тест для перевірки інтелекту

11:25 Ситуація для Путіна критична: експерт пояснив, при яких умовах у Росії може відбутися бунт

11:11 **Стрілянина на урочистій вечері**
Трампа: Стефанішина показала фото з місця інциденту

11:10 Популярний український гуморист поповнив лави ЗСУ

11:01 Війна в Ірані вдарила по постачанню фісташок на тлі виробництва дубайського шоколаду, - FT

11:00 **ПЕРЕВІРЕНО ЕКСПЕРТОМ** Як гарантовано обміняти старі долари: юрист поділилася способом без обмінників

10:33 На Одещині помітили хмари з мільярдів комарів: що відбувається (відео)

10:33 На Одещині помітили хмари з мільярдів комарів: що відбувається (відео)

10:21 Як прати одяг, щоб він не втрачав свій колір: вчені назвали найкращий цикл

10:15 Ці три запахи для павуків нестерпні: як назавжди прогнати комах

10:14 Навіщо відступ перед нулем на лінійці та яка його функція: несподівана

відповідь

10:11 США можуть отримати несподівані "призи" у війні в Ірані завдяки давньому закону, - Forbes

10:07 Колишня співробітниця McDonald's розкрила секрети популярної мережі

10:07 Скільки коштуватимуть 100 доларів в останні дні квітня: прогноз банкіра

09:49 "Шахед" вибухнув біля багатоповерхового будинку: Росія атакувала Чернігів, є руйнування

09:22 ЗСУ атакували Ярославський НПЗ, на заводі "Апатит" пошкоджено трубопровід із кислотою, - ЗМІ

09:12 Якщо бачите в тексті ці фрази, він, ймовірно, був згенерований ChatGPT

Реклама

09:07 Росія атакувала Одещину: у порту пошкоджено іноземне судно, є поранений

08:36 Замах на Трампа: стрілець виявився шкільним вчителем

08:20 Як часто потрібно міняти щітку для унітаза: експерти розкрили, скільки вона може служити

08:20 Гороскоп на 26 квітня за картами Таро: Овнам - не поспішати, Рибам - затримка

08:17 Надії на мир тануть: Reuters пояснило, чому Трамп скасував переговори з Іраном у Пакистані

08:15 26 квітня країну атакують дощі з мокрим снігом, вітром, грозами та градом

08:10 Гороскоп на 26 квітня: Скорпіонам - перетворення, Стрільцям - спілкування

07:30 У травні деякі студенти можуть втратити відстрочку: що робити випускникам в Україні

07:20 На урочистій вечері Трампа зі ЗМІ

сталася стрілянина: деталі

07:15 Які літаки перевозять найбільше пасажирів: топ-6 лідерів галузі

06:13 Що пити для здоров'я печінки: дієтологи назвали 6 чаїв, які здатні творити дива

06:00 26 квітня: день жінок-мироносиць і Бабина неділя - що чоловікам не можна робити сьогодні

05:37 Скільки сьогодні коштують долар і євро: курс валют в Україні 26 квітня

05:10 Енергія для 90 літаків: скільки авіаційного пального везе USS Abraham Lincoln

05:00 Свято 26 квітня: яка важлива річниця в Україні та що гріх робити сьогодні

Реклама

04:50 Метал, що тане в руках, приголомшив вчених: багаторічні теорії виявилися помилковими

04:37 Атака Росії на країни Балтії: генерал-майор запасу ЗСУ розповів, як це може статися

04:15 Старий смартфон може спалахнути: прихована небезпека, яку легко не помітити

03:54 Без туристичних натовпів: названо курорт Хорватії з дешевшими цінами та красивими пейзажами

03:03 Що станеться, коли наше Сонце почне вмирати: вчені, можливо, знайшли відповідь

03:01 Ізраїль попередив про "потужні удари" по Лівану, – Reuters

02:38 Окупанти готують ґрунт для глибокого прориву: експерт оцінив ситуацію на фронті

02:00 Що робити, щоб інфекція швидко не

02:08 що робити, аби їмбир швидко не псувався у холодильнику: експертка розкрила лайфхак

02:06 Російський Ярославль стрясають вибухи, мешканці говорять про роботу ППО

01:46 Війська США відтворили операцію "Павутина", тепер армія змінює стратегію, - Defence One

01:01 Що буде, якщо ніколи не виймати зарядку з розетки: відповідь електриків

00:52 Генерал-майор запасу описав, якою може бути атака РФ на країни Балтії

00:42 Унікальна знахідка: археологи виявили зразок римського хліба, якому 2000 років

00:10 Face ID проти відбитка пальця: що краще для безпеки вашого смартфона

00:06 Китай пригрозив ЄС "наслідками" через санкції проти своїх компаній

25 квітня, субота

23:55 Названо найкращі європейські країни для спонтанних подорожей

23:35 Б'юті-блогерка одним відео змусила режим Путіна занервувати, - Spiegel

23:28 Британські літаки піднімали в небо через удар РФ по Україні, - Politico

23:01 6 продуктів, які не містять стільки білка, як ви думаєте: дієтологи розкрили гірку правду

22:51 Окупанти готують плацдарм для наступу на два міста, - відставний генерал

Реклама

22:46 Після зриву переговорів Іран прислав нову пропозицію, - Трамп

22:45 Під час сафарі в Африці слони затоптали американського мільйонера

22:17 Ядерна війна на кордоні України з

РФ: вчені змоделювали кліматичні наслідки

22:17 РФ активізувалася на одному з напрямків: підполковник розповів про ситуацію на передовій

22:09 У кабінеті Зеленського "знайшли" викрадену картину: росіяни поширили новий фейк

22:03 Це приховане число у даті народження руйнує вашу долю: як його дізнатися

22:01 Акаунти німецьких політиків у Signal атакували, підозри впали на РФ, - Reuters

21:59 Вони гниють та борються за воду: які пари рослин не рекомендують садити поруч

21:25 Гороскоп на тиждень: Ракам - проявити себе, Терезам - енергія

21:21 Орбан планує втекти з Угорщини, щоб unikнути суду: журналіст назвав країну призначення

21:19 Як оливки впливають на організм: лікарі назвали 3 головні переваги

21:06 У Китаї вигадали, як "заправити" електрокар за лічені хвилини: більше ніяких черг

20:51 Телець - практик, Козеріг - стратег: яка професія підходить вам за знаком Зодіаку

20:44 Союзник Росії отримав першу велику партію танків Т-72БМ2 (фото)

20:41 США копіюють українську стратегію війни: "традиційна" евакуація більше не працює, - ЗМІ

20:35 У зоопарку Мехіко викрили рудого kota, який постійно краде їжу в бенгальського тигра (фото)

20:19 Тотальний глухий кут: мирні переговори Ірану і США зірвалися

20:15 4 дати народження людей з великою силою волі

19:53 У КНДР відкрили музей війни з Україною

19:30 Люди, народжені в ці місяці, досягають успіху швидше за інших: про кого йдеться

19:30 Що посадити від бур'янів: 12 квітів, з якими ви забудете про сапу

19:20 У Сахарі виявили гігантського динозавра, і він зовсім не схожий на інших

19:17 Найкрасивіше місце Європи: експерти назвали доступнішу альтернативу озеру Комо

19:05 Українські бойові роботи отримали унікальну фішку, яка вразила НАТО, - ЗМІ

19:00 Військові дроном евакуювали пенсіонерку із "сірої зони" на Донбасі (відео)

18:42 ЄС готовий об'єднати зусилля з країнами Перської затоки щодо постачання енергоносіїв

18:31 Мальдіви за копійки: 10 бюджетних "двійників" райського курорту, про які знають одиниці

18:30 Рік реформи: корпуси Нацгвардії "Азов" і "Хартія" підвищили ефективність армії та рівень довіри, але потребують масштабування

18:23 "Міни, що літають", змінюють правила війни в Україні, - Forbes

18:21 Мрія Джобса: розкрито дизайн ювілейного iPhone з "мікро-вигнутим" дисплеєм